

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

19 вересня 2022 року

Київ

№ 205

Про затвердження Змін до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні

Відповідно до статей 7, 15, 33, 40, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою приведення порядку ведення суб’єктами господарювання касових операцій у національній валюті в Україні у відповідність до вимог законодавства України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року № 148 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту грошового обігу (Віктор Зайвенко) після офіційного опублікування довести до відома банків України, а банкам – до відома їх клієнтів інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 50

Аркуші погодження додаються.

Зміни до Положення про ведення касових операцій
у національній валюті в Україні

1. У розділі I:

1) пункт 2¹ викласти в такій редакції:

“2¹. Порядок проведення та оформлення переказу коштів без відкриття рахунку в національній валюті України та/або валютно-обмінні операції, що здійснюються небанківськими надавачами платіжних послуг та операторами поштового зв'язку на підставі ліцензії на надання фінансових платіжних послуг та/або на здійснення валютних операцій, визначено нормативно-правовими актами Національного банку України з питань організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, приймання готівки для виконання платіжних операцій, структури валютного ринку України, умов і порядку торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України і не регулюються цим Положенням.”;

2) у пункті 3:

пункт після підпункту 15 доповнити новим підпунктом 15¹ такого змісту:

“15¹) комерційний агент (агент) – юридична особа або фізична особа-підприємець, яка діє від імені, в інтересах, під контролем і за рахунок особи, яку вона представляє під час надання платіжних послуг на підставі відповідного договору;”;

пункт після підпункту 16 доповнити новим підпунктом 16¹ такого змісту:

“16¹) небанківський надавач платіжних послуг – надавач платіжних послуг, що не є банком. До небанківських надавачів платіжних послуг належать надавачі платіжних послуг, перелік яких визначено в пунктах 2–7 частини першої статті 10 Закону України “Про платіжні послуги”;”;

підпункт 17 викласти в такій редакції:

“17) операційний час – частина операційного дня банку або небанківського надавача платіжних послуг, (далі – надавач платіжних послуг) протягом якої приймаються платіжні інструкції та інструкції на відкликання. Тривалість операційного часу встановлюється надавачем платіжних послуг самостійно та закріплюється в його внутрішніх документах;”;

абзац двадцять третій доповнити словами “та нормативно-правових актах Національного банку України.”.

2. У розділі II:

1) перше речення абзацу п'ятого пункту 6 викласти в такій редакції:

“Платежі понад установлені граничні суми проводяться через надавачів платіжних послуг шляхом переказу коштів із рахунку на рахунок або внесення коштів до кас надавачів платіжних послуг для подальшого їх переказу на рахунки.”;

2) у пункті 7:

абзац другий підпункту 1 викласти в такій редакції:

“Платежі на суму, що перевищує 50 000 гривень, проводяться через надавачів платіжних послуг шляхом переказу коштів із рахунку на рахунок або внесення коштів до кас надавачів платіжних послуг для подальшого їх переказу на рахунки;”;

абзац другий підпункту 2 викласти в такій редакції:

“Платежі на суму, яка перевищує 50 000 гривень, здійснюються шляхом переказу коштів із рахунку на рахунок або внесення та/або переказу коштів на рахунки.”;

3) пункт 9 викласти в такій редакції:

“9. Підприємство/відокремлений підрозділ підприємства/фізична особа-підприємець, яке/який/яка відповідно до законодавства України приймає до обслуговування платіжні інструменти з метою проведення оплати вартості товарів чи послуг і оснащено платіжним терміналом [уключно зі з'єднаним чи поєднаним із реєстратором розрахункових операцій (далі – РРО)], має право за рахунок готівкової виручки або готівки, отриманої з банку, надавати держателю платіжного інструменту (якщо така послуга передбачена правилами відповідної платіжної системи/еквайром) послуги з видачі готівки з друкуванням квитанції платіжного терміналу (або розрахункового документа, а також, але не виключно, із надсиланням електронного розрахункового документа на наданий такою особою абонентський номер або адресу електронної пошти) та відображенням таких операцій у книзі обліку розрахункових операцій (далі – КОРО) або розрахунковій книжці (далі – РК) у разі їх використання.

Національний банк України має право встановлювати обмеження з видачі готівки за платіжними інструментами.

Обмеження з видачі готівки за платіжними інструментами можуть встановлюватися оператором відповідної платіжної системи/еквайром та учасниками цієї системи.”;

4) у пункті 10 слова “банків або небанківських установ” замінити словами “кас надавачів платіжних послуг”;

5) третє речення абзацу першого пункту 15 викласти в такій редакції: “Відокремлені підрозділи установ/підприємств мають право здавати готівкову виручку (готівку) безпосередньо до кас юридичних осіб або надавачів платіжних послуг, комерційних агентів із приймання готівки для її переказу і зарахування на банківські рахунки юридичних осіб.”;

б) пункти 16, 20 викласти в такій редакції:

“16. Суб’єкти господарювання здають готівкову виручку (готівку) для виконання платіжних операцій до національних операторів, небанківських надавачів платіжних послуг, комерційних агентів із приймання готівки.

Готівкова виручка (готівка) здається суб’єктами господарювання самостійно [уключаючи готівкову виручку (готівку), отриману із застосуванням платіжних пристроїв та через пункти надання фінансових послуг] або через відповідні служби, яким згідно із законодавством України надано право на перевезення валютних цінностей та інкасацію коштів, або через підприємства, які отримали ліцензію Національного банку України на надання банкам послуг з інкасації.

Готівкова виручка (готівка) здається для зарахування на будь-який рахунок суб’єкта господарювання на його вибір.

Небанківські надавачі платіжних послуг та їх комерційні агенти здають готівку (готівкову виручку), отриману через платіжні пристрої та пункти надання фінансових послуг для подальшого виконання платіжних операцій, на рахунок/рахунки, відкритий/відкриті для обліку коштів, прийнятих для подальшого виконання платіжних операцій. Небанківські надавачі платіжних послуг, які, крім операцій з приймання готівки для виконання платіжних операцій, здійснюють видачу переказів готівкою, зобов’язані забезпечити здавання на такі рахунки готівки в сумі перевищення прийнятої для подальшого виконання платіжних операцій готівки над виданою за переказами готівкою.”;

“20. Фізичні особи – довірені особи установ/підприємств – юридичних осіб, які відповідно до законодавства України одержали готівку з рахунку із застосуванням платіжного інструменту, використовують її за призначенням без оприбуткування в касі. Фізичні особи – довірені особи установ/підприємств – юридичних осіб подають до підрозділу бухгалтерського обліку установи/підприємства Звіт про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, разом із підтвердними документами про використання коштів за призначенням та повертають невикористаний залишок коштів на рахунок установи/підприємства або в касу в установлені строки і порядку, визначені для підзвітних осіб законодавством України.”.

3. В абзаці другому пункту 50 розділу V слова “Небанківські установи, які крім операцій з приймання готівки для подальшого її переказу,” замінити

словами “Небанківські надавачі платіжних послуг, комерційні агенти із приймання готівки, які крім операцій з приймання готівки для виконання платіжних операцій,”.

4. Третє речення підпункту 9 пункту 58 розділу VI викласти в такій редакції: “Платежі понад установлені граничні суми проводяться через надавачів платіжних послуг шляхом переказу коштів із рахунку на рахунок або внесення готівки до кас надавачів платіжних послуг.”.

5. У тексті Положення слова “електронний платіжний засіб”, “небанківська установа”, “поточний рахунок” у всіх відмінках замінити відповідно словами “платіжний інструмент”, “небанківський надавач платіжних послуг”, “рахунок” у відповідних відмінках.